

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8P/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200034
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615200034.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloletú Y. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom v Z. H., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lipt. Mikuláš, M. M. Hodžu 30, Lipt. Mikuláš, dieťa rodičov A. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XXX, M. G., t. č. bytom Z. H. K. C. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XXX, prechodne M.. G., Š. XXXX, o návrhu otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou Y. G., nar. XX. XX. XXXX v páry týždeň od stredy 15,30 hod., kedy si dieťa prevezme v Materskej škole na sídlisku D. U. Z. K., do piatka do 08,00 hod., kedy dieťa odovzdá v tejto materskej škole, v nepárny týždeň od piatku 15,30 hod., kedy si dieťa prevezme v uvedenej materskej škole, do nedele 18,00 hod., kedy dieťa odovzdá matke v mieste jej bydliska.

V čase prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletou v nepárny rok jarných prázdnin od pondelka 09,00 hod. do nedele 18,00 hod., tretí júlový týždeň a tretí augustový týždeň od pondelka 09,00 hod. do nedele 18,00 hod., v nepárny rok cez vianočné sviatky od 09,00 hod. dňa 24. 12. do 18,00 hod. dňa 26. 12. 2014 a v páry rok od 09,00 hod. dňa 30. 12. do 18,00 hod. 02. 01. nasledujúceho roku, pričom si otec dieťa prevezme v mieste bydliska matky, kde ho aj odovzdá.

Matka je povinná otcovi vážny dôvod, pre ktorý sa dieťa nemôže stretnúť so svojím otcom, oznámiť najneskôr 24 hodín vopred pred určenou dobou začiatku styku.

Matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Predmetom konania začatého 05. 01. 2015 bola úprava styku otca s maloletou dcérou, ktorý navrhol čas stretnutí v páry týždeň od stredy 15,30 hod., do piatka do 08,00 hod., v nepárny týždeň od piatku 15,30 hod. do 18,00 hod. nedele, v čase prázdnin v nepárny rok jarných prázdnin od pondelka 09,00 hod. do nedele 18,00 hod., cez letné prázdniny tretí júlový týždeň a tretí augustový týždeň od pondelka 09,00 hod. do nedele 18,00 hod., v nepárny rok cez vianočné sviatky od 09,00 hod. dňa 24. 12. do 18,00 hod. dňa 26. 12. 2014 a v páry rok od 09,00 hod. dňa 30. 12. do 18,00 hod. 02. 01. nasledujúceho roku. Návrh otec odôvodnil tým, že jeho manželstvo s matkou dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho okresného súdu č. k. 5P/6/2014-55 z 13. 03. 2014, právoplatným 22. 04. 2014. Maloletá Y. G. z manželstva pochádzajúca bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením

výživného 100,-eur mesačne. Rodičia sa pôvodne o úprave styku v rozsahu vymedzenom v žalobnom petíte dohodli a realizovali ho, počas vianočných sviatkov však otec mal dieťa len jeden deň 29. 12. Pri preberaní dieťaťa sa stalo, že otec bol napadnutý fyzicky starým otcom dieťaťa a vec je v štádiu trestného stíhania. Z tohto dôvodu otec žiadal, aby si dieťa preberal a odovzdával (ak ho nezavedie do MŠ) matke na verejnom priestranstve na sídlisku D. H. M.. G. pred cukrárňou H..

Na pojednávaní otec vypovedal, že pracuje ako revízny technik, jeho pracovná doba je pevná od 07,00 hod. do 15,30 hod.. Ráno odchádza z domu o 06,30 hod. a domov prichádza o 15,45 hod. Víkendy má voľné, plán čerpania dovolení určený nemajú. Do práce chodieval autom, ktorým vozil do MŠ aj dcéru. Maloletá Y. je jeho jediným dieťaťom. Otec býva v M.. G.B. v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej 7-ročným synom v 4-izbovom byte, ktorý patrí priateľke. Otcovu priateľku aj jej syna Y. pozná, všetci majú spolu výborný vzťah. Všetci štyria chodili na rôzne výlety. Mali zaplatenú aj dovolenku v Štúrove, o čom matka dieťaťa vedela od mája. Nevyšlo to pre zdravotný stav maloletej Y., ktorý je ale prvoradý. Y. zariadenú svoju vlastnú izbičku, takže v domácnosti otca aj spala, najdlhšie cez víkend. Dieťa je šťastné, keď je u otca, teší sa, oslovuje ho ocko alebo tatino. Keď je dieťa u otca, s matkou nie je v kontakte, nevolajú si, nepýta sa na ňu. Keď jej v nedeľu otec povie, že idú napísať maminke, dieťa zosmutnie. Počas pobytu maminu nespomína. Keď dcérku nemal dva týždne, lebo bola chorá, sa ho pýtala, prečo u neho nebola tak dlho. Matka dieťa riadne zbalí, ale tieto veci nepoužíva, pretože u otca má plnú skriňu oblečenia. Myslí si, že starostlivosť o choré dieťa by zvládol aj za pomoci priateľky, ktorá má veľa skúseností. Priateľka má rovnakú pracovnú dobu ako otec, Y. ju oslovuje zdrobneninou krstného mena. Pokiaľ dcéra nechodila do škôlky, nebola taká chorľavá, s nástupom do materskej školy sa to zhoršilo. Keďže navrhuje úpravu styku každý párny týždeň od stredu 15,30 hod. do piatku 08,00 hod., tak v stredu, štvrtok, piatok by dcérka bola v škôlke, kde by ju odvážal a v piatok by si ju potom mama zobrala zo škôlky. Takto to fungovalo aj doteraz. Dňa 29. 12. dcérku mal, keď sa vrátili od lekárky, od 10,00 hod. a dovezol ju k matke večer o 18,00 - 18,30 hod. ako sa dohodli. Otec ďalej uviedol, že vie nachystať raňajky, natrieť chlieb, uvariť ryžu, zemiaky, rezeň, polievky nevarí. Navrhuje odovzdávanie dieťaťa na neutrálnej pôde, lebo matka príde vždy s niektorým zo svojich príbuzných. Súhlasil aj s odovzdávaním dieťaťa cez víkendy v mieste bydliska matky v Z. H..

Matka dieťaťa na pojednávaní uviedla, že nemá problém, aby stretávanie otca a dcéry prebiehalo tak ako doteraz. Cez Vianoce aj po nich bolo dieťa choré, preto bolo s otcom len 29. 12.. Nevrávi, že k otcovi dcéra nechodí rada, ona sa na neho teší a matka ju na stretnutia aj pripravuje. Od otca sa však dieťa vracia psychicky aj emočne vyčerpané. Matka odovzdáva dieťa otcovi v prítomnosti iných osôb z toho dôvodu, že sa cíti psychicky vydieraná prostredníctvom Y.. Keď dochádza k odovzdávke v prítomnosti tretích osôb, tak si povedia čo robila, čo jedla, či užila lieky a prebehne odovzdanie. Keď sú sami, otec pri odovzdávaní dieťaťa maloletej niečo šušká, dieťa sa rozplače. Hovorí potom matke, že ju matka neľúbi, na druhý deň sa vyspí a je všetko v poriadku. Aj v škôlke sa u pani učiteľky uisťuje, že ju rodičia ľúbia. Pani učiteľka v škôlke matke vravela, že keď je dieťa u otca, je utiahnuté, kreslí tmavými farbami. Učiteľka tiež uviedla, že zo správania dcéry vidno, že mení veľa priestorov, že sa emočne musí prepínať. Matka pracuje ako učiteľka špeciálnej materskej školy v M.. C., takže do práce dochádza. Jej pracovná doba je pevná od 06,25 hod. do 13,30 hod., víkendy má voľné, rovnako všetky prázdniny. Ráno odchádza z bydliska o 06,00 hod., Y. odvezie do škôlky N. M.. G. a vracia sa na pracovisko, popoludní po ňu chodievala o 14,45 hod.. Dcéra popoludní spáva, v škôlke od 12,00 hod. do 13,45 hod., doma cez víkendy od 13,00 hod. do 15,30 hod.. Matka s maloletou bývajú v Z. H. v rodinnom dome matkinho priateľa. On má dcéru vo veku 4,5 roka, ktorá k nim chodí jeden týždeň na dva dni a ďalší týždeň na štyri podľa toho, ako pracuje jej matka. Dievčatá si rozumejú, sú približne v rovnakom veku. Partnera matky Y. oslovuje zdrobneninou krstného mena, v ich vzťahu problém nie je. Y. má zistené hodnoty imunity na spodnej hranici, takže 30 dní ide brať lieky, okrem toho berie ďalšie lieky, keďže bol u nej zistený reflux. Dieťa sa začalo zajakávať, psychologička povedala, že to môže byť dôsledok toho, že Y. je veľmi šikovná a nemá dostatočnú slovnú zásobu, ale môže to byť aj dôsledok jej problémov v rodine. Keď je dcérka doma, nespomína otca, spomína syna jeho priateľky A.. Dcéra má dva roky problém s vyprázdňovaním, vyslovene matke povedala, že bude kakať radšej doma s ňou. Dcéra nechodí na stolicu ani v škôlke, hoci sa jej párkrát podarilo ísť na stolicu aj u otca. Nemá výhrady voči tomu, aby si otec chodil po dieťa do miesta bydliska matky v Z. H..

Kolízny opatrovník maloletej na pojednávaní navrhol, nakoľko sa rodičia nevedia dohodnúť na úprave styku otca a dieťaťa, aby ho súd upravil rozsudkom.

Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 5P/6/2014 je preukázané, že manželstvo rodičov uzatvorené 09. 05. 2009 bolo rozvedené rozsudkom z 13. 03. 2014, č. k. 5P/6/2014-55, právoplatným 22. 04. 2014. Rodičovskou dohodou, schválenou súdom, bola maloletá Y. G., nar. XX. XX. XXXX, pochádzajúca z manželstva, zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal platiť na výživu dieťaťa 100,-eur mesačne. Rozsudok sa stal právoplatným a vykonateľným 22. 04. 2014.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloleteho dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len Obč. súd. por.) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Podľa § 163 ods. 2 Obč. súd. por. rozsudky o výchove a výžive malolekých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Postupujúc podľa označenej právnej úpravy súd upravil styk otca s maloletou dcérou v zmysle jeho návrhu, voči ktorému matka dieťaťa nemala výhrady zásadnejšieho charakteru. Súd musí zdôrazniť, že prvoradý nie je záujem rodičov, ale záujem ich maloletej dcéry, ktorá má vytvorený faktický veľmi dobrý vzťah k otcovi aj k matke, čo medzi nimi nebolo ani sporné. Aj po rozpade rodiny sú obaja rodičia zodpovední za riadnu výchovu dcéry, na ktorej sa podieľajú rovnakým spôsobom. Keďže maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec môže realizovať svoju rodičovskú zodpovednosť vychovávať maloletú najmä počas stretnutí s ňou. Od rozvodu manželstva k stretnutiam otca a dieťaťa dochádzalo počas pracovných dní a víkendov v zmysle výroku tohto rozsudku, problém nastal počas vianočných sviatkov, kedy maloletá ochorela. Je pravdou, že dieťa je v chorobe a horúčkach citlivejšie, ale maloletá netrpela horúčkami počas celých vianočných a novoročných sviatkov, preto sa podľa súdu mohla so svojím otcom stretnúť aj dlhšie ako jeden deň, resp. viac dní, ktoré nemuseli nasledovať tesne za sebou, najmä keď matka neuvádzala, že otec sa nevie o dieťa v chorobe postarať. Aj v súčasnosti maloletá užíva lieky, ktoré jej otec podáva. Súčasťou rodičovských práv je aj zabezpečenie riadnej zdravotnej starostlivosti o dieťa v chorobe, na ktorom sa majú tiež podieľať obaja rodičia. Rovnako ako matka, aj otec môže maloletú doprevádzať na vyšetrenia a ideálny stav je, keď tak robia obaja rodičia. To sa týka aj psychologických vyšetrení dieťaťa. Keď matka vyhľadala pomoc psychológa kvôli problému maloletej so zajakavosťou, mohla a mala o tom informovať otca, ktorý svojich rodičovských práv nie je obmedzený ani pozbavený. Maloletá miluje oboch svojich rodičov, teší sa na stretnutia s otcom aj

matkou. To, že po stretnutí s otcom svoju matku dieťa odmieta, môže byť vyvolané práve skutočnosťou, že dieťa chce mať oboch rodičov, o čo ju rodičia rozvodom ich manželstva obrali a možno chce zostať so svojím otcom dlhšie, takže nemusí ísť nevyhnutne o prejav odmietania otca, alebo nespokojnosti s pobytom u neho. Nakoľko matka uviedla, že maloletá sa na druhý deň správa normálne, so svojou mamou riadne komunikuje a objíma ju, súd zatiaľ na účelom úpravy styku otca a dieťaťa nepovažoval za potrebné vykonávať v tomto smere znalecké dokazovanie znalcom z odboru pedopsychológia. Zohľadňoval pritom aj skutočnosť, že momentálne maloletá začala ku psychologičke chodiť. Ďalší problém, na ktorý matka poukázala, je problém s vyprázdňovaním u dieťaťa, ktorý trvá dva roky. Matka uviedla, že nejde o problém fyziologický. Za týchto okolností, aj vzhľadom na prebiehajúce psychologické konzultácie je nevyhnutné s prihliadnutím na vek dieťaťa docieľiť za pomoci odborníkov, aby dieťa pri tomto úkone nevyžadovalo prítomnosť matky tak, ako to popisovala vo svojej výpovedi. Keďže až do Vianoc 2014 dieťa trávil čas so svojím otcom v zmysle podaného návrhu, nebol dôvod mu nevyhovieť. Súd mimo režim bežného školského roku upravil styk otca a dieťaťa v čase jarných a letných prázdnin. Keďže obidvaja rodičia sú zamestnaní, v čase jarných prázdnin sa budú v trávení dovolenky s maloletou striedať každý druhý rok. V čase letných prázdnin má matka súvislé voľno, preto si môže zariadiť svoje záležitosti tak, aby maloletá bola tretí júlový a tretí augustový týždeň so svojím otcom. Rovnako vianočné sviatky bude maloletá v rovnakom rozsahu tráviť jeden rok so svojím otcom a druhý rok so svojou matkou. V čase, keď maloletá nebude tráviť vianočné sviatky s otcom, bude s ním tváriť Silvestra a Nový rok a rovnako v čase, keď maloletá nebude s matkou tráviť Vianoce, bude s ňou tráviť Silvestra a Nový rok. Počas pracovného týždňa otec v určenom čase odovzdá maloletú v materskej škole ráno, odkiaľ si ju matka popoludní vyzdvihne, resp. otec si maloletú vyzdvihne z materskej školy popoludní, kam ju matka ráno odvedie. Keďže pri tomto úkone školskému zariadeniu nevznikajú žiadne povinnosti, nebol dôvod pribrať ho do konania. V ostatných prípadoch si otec maloletú prevezme v mieste bydliska matky, kde ju aj po skončení stretnutí odovzdá. Súd pripomína obidvom rodičom, že prítomnosť tretích osôb pri tomto výsostne dôvernom úkone nie je žiaduca, no žiaduce nie je ani šepkanie, ktoré môže druhý rodič vnímať ako prejav ovplyvňovania. Na pojednávaní bolo dohodnuté, že miestom bydliska matky je miesto jej aktuálneho faktického bydliska matky, nie miesto jej evidenčného bydliska. Súd apeluje na rodičov, aby túto situáciu maloletej dcéry nesťažovali, neprejavovali pred ňou svoje napätie a averziu. Ak sa vyskytne nečakaná prekážka, napr. choroba dieťaťa, brániaca jeho stretnutiu s otcom, súd matke uložil povinnosť túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred započatím stretnutia otcovi dieťaťa oznámiť. V prípade riadnej komunikácie rodičov, aj v závislosti od charakteru ochorenia dieťaťa, je však možné vytvoriť priestor, aby starostlivosť o choré dieťa zabezpečoval aj otec dieťaťa. Na túto situáciu pamätá napr. aj Zákonník práce, ktorý nerozlišuje, či prekážka na strane pracovníka z dôvodu ošetrovania člena rodiny vznikla u muža alebo ženy. Otec sa vie o dieťa postarať, vie mu pripraviť základné jedlo, podať liek, zabezpečiť výkon hygieny, prípadne aj za súčinnosti svojej partnerky, keď rovnako matka zabezpečuje starostlivosť o dieťa za súčinnosti muža, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Ak úprava stretávania otca a dieťaťa nebude funkčná napriek súdnemu rozhodnutiu a napriek tomu, že je to v záujme maloletého dieťaťa, potom budú musieť kompetentní pristúpiť k zabezpečeniu výchovných opatrení či už vo forme dohľadu nad výchovou dieťaťa alebo uloženia povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu.

O náhrade trov bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Obč. súd. por., keďže ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 Obč.súd.por.): a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b)

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak nebude povinnosť určená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, je možné navrhnúť jeho nútený výkon rozhodnutia cestou súdu.